

Visie - en beleidsnota vrijwilligerswerk CAW regio Leuven

Met deze nota willen we het vrijwilligersbeleid van CAW regio Leuven expliciteren.

We vertrekken vanuit volgende gangbare definities:

- “een vrijwilligersbeleid is een geheel aan voorwaarden dat nodig is om vrijwilligers binnen een organisatie tot hun recht te laten komen en hun eigen doelen na te laten streven op een zodanige manier dat ook de doelstellingen van de organisatie daarmee gediend zijn.” (CIV 1992)
- “vrijwilligerswerk betreft een activiteit met onverplicht karakter die door een natuurlijk persoon onbezoldigd in min of meer georganiseerd verband wordt verricht ten behoeve van anderen of van de samenleving in haar geheel.” (Van Buggenhout- D’hondt 1998)

We handelen in alle activiteiten van CAW regio Leuven vanuit volgende **missie**:

Waar mensen nood hebben aan informatie, steun, begeleiding of gewoonweg een gesprek,

daar is CAW Regio Leuven.

CAW Regio Leuven wenst een gastvrij aanspreekpunt te zijn

waar alle mensen met hun vragen en problemen terecht kunnen.

CAW Regio Leuven beschouwt het als zijn maatschappelijke plicht

om noden en signalen te detecteren en te melden aan de bevoegde instanties.

CAW Regio Leuven vervult zijn sociaalgeëngageerde missie in een respectvolle dialoog, discreet en onafhankelijk, steunend op loyale vrijwilligers en professionele medewerkers.

CAW Regio Leuven versterkt het algemeen welzijn, omdat elke individuele mens er recht op heeft.

Visie

CAW regio Leuven kan niet zijn wat het is zonder vrijwilligers, noch in haar (ontstaan -)geschiedenis, noch in haar huidige werking.

Het is onze overtuiging dat vrijwilligerswerk een **meerwaarde** is in de organisatie: als noodzaak én als bewuste keuze.

als noodzaak: dank zij de inzet van een 100-tal vrijwilligers beschikken we over extra capaciteit in het kwaliteitsvol uitvoeren van onze kernopdrachten .

als bewuste keuze:

- een meerwaarde voor cliënten: vrijwilligers komen vanuit verschillende (invals-)hoeken van de samenleving met hun overtuiging, hun nabijheid, hun frisse kijk. Ze vervullen een brugfunctie tussen mens en samenleving, ze bieden (nieuwe) netwerken, ze inspireren, ze spiegelen,...Cliënten zijn vaak getroffen door het engagement dat vrijwilligers uitdragen.
- een meerwaarde voor de vrijwilliger zelf: vrijwilligerswerk geeft groeikansen, ondersteuning en erkenning, creëert betrokkenheid op mensen uit verschillende doelgroepen en maatschappelijke thema's, biedt ruimte voor engagement en ervaringsleren,...
- een meerwaarde voor de organisatie: vrijwilligerswerk verhoudt zich complementair tav professionele arbeid, vrijwilligers brengen bijzondere kwaliteiten en competenties binnen, dragen bij in dynamiek en diversiteit. Hun inzet versterkt en verruimt het aanbod, hun perspectief fungeert als toetssteen en draagt bij tot kritische reflectie. Vrijwilligerswerk geeft een groter matschappelijk draagvlak en achterban.

- een meerwaarde voor de samenleving: we beschouwen vrijwilligerswerk als kans tot solidariteitsbetuiging tussen mensen, als positieve invloed op de basisingesteldheid van mensen en principes van een democratische gemeenschap, als bekrachtiging van waarden zoals rechtvaardigheid, evenwaardigheid,...

de plaats van de vrijwilliger in de organisatie

Vrijwilligers nemen een volwaardige plaats in op alle niveaus van de organisatie, ze zijn expliciet opgenomen in het organigram en in de missietekst.

CAW regio Leuven werkt met 100 beroepskrachten en 150 vrijwilligers, actief op verschillende domeinen:

- op vlak van beheer en management, van financieel - administratief en logistieke ondersteuning,
- in het dagelijks werkveld bij het uitvoeren van de kernopdrachten van het algemeen welzijnswerk:

het algemeen onthaal en psychosociale begeleidingswerk van volwassenen en jongeren, de hulpverlening aan slachtoffers, de ondersteuning van mensen met een justitieel verleden, de nachtpermanentie van de residentiele deelwerkingen, ontmoetingsactiviteiten van het inloopcentrum,...

Voor een overzicht van dit vrijwilligerswerk verwijzen we naar de vrijwilligersbrochure. Ook onderstaande rubrieken hebben betrekking op het vrijwilligerswerk uit de dagelijkse praktijk in het welzijnswerk.

organisatorische omkadering van het vrijwilligerswerk

Centraal willen we voorwaardenscheppend en beleidsmatig het vrijwilligerswerk sturen. We kiezen voor een decentrale manier van werken in het dagelijks organiseren en ondersteunen van de vrijwilligers. We zijn ervan overtuigd dat de directe band met de concrete werking, het rechtstreeks contact tussen team en vrijwilligers de motivatie, betrokkenheid en kwaliteit van het vrijwilligerswerk verhoogt.

Elke deelwerking die met vrijwilligers werkt, beschikt over een vrijwilligersverantwoordelijke met een expliciete taakomschrijving.

In de functiekaarten van verschillende medewerkers staat expliciet de ondersteuning van en samenwerking met vrijwilligers vermeld.

De centrale coördinatie van het vrijwilligerswerk gebeurt door een lid van het directieteam.

De werkgroep vrijwilligers (de verschillende vrijwilligersverantwoordelijken samen met de directieafvaardiging) komt minimaal 4x per jaar samen rond inhoudelijk en beleidsmatige thema's van het vrijwilligerswerk.

Inspraak en participatie krijgt invulling op vrijwilligersvergaderingen waar vrijwilligers minstens eenmaal per jaar uitgenodigd worden om suggesties/ feedback te geven over de organisatie en werking van het centrum en van het CAW in zijn geheel, over de taakinhoud van de vrijwilliger. Dit wordt ook jaarlijks teruggekoppeld naar de centrale werkgroep.

Vrijwilligers die het wensen krijgen de kans om lid te worden van de Algemene Vergadering van de VZW.

werving en selectie van vrijwilligers

Wervingsacties worden zowel centraal als per deelwerking georganiseerd (advertenties via websites, plaatselijke bladen, studentenfora, afficherondes, persartikels, ...) Het blijft een zoektocht om nieuwe rekruteringskanalen te vinden, om de constante nood aan nieuwe vrijwilligers in te vullen.

De meeste vrijwilligers kondigen zich rechtstreeks aan op een deelwerking. Voor kandidaat-vrijwilligers die zich aanmelden zonder gerichte voorkeur, bieden we de brochure aan met een overzicht van de soorten vrijwilligerswerk, de taakhoud/ verwachtingen en ons aanbod.

De selectie van vrijwilligers gebeurt op het niveau van elke deelwerking. We verwachten van de vrijwilligers dezelfde kwaliteitsvolle inbreng als van beroepskrachten bij het uitvoeren van onze kerntaken. In het inloopcentrum maken we een expliciete keuze om de werking uit te bouwen met doelgroepvrijwilligers.

Naar gelang de aard en inhoud van het vrijwilligerswerk liggen de accenten in criteria en procedure verschillend. Er is altijd een uitgebreid kennismakingsgesprek waarin wederzijdse verwachtingen duidelijk gesteld worden, gevolgd door een opvolgingssysteem met o.m. proefdraaien en feedbackgesprekken,...

Na de startfase wordt een wederzijds akkoord tot vrijwillig engagement bekrachtigd door beide partijen in het ondertekenen van de afsprakennota.

begeleiding van vrijwilligers

Elke deelwerking beschikt over een duidelijke taakomschrijving van de vrijwilligerstaken, een bundeling van afspraken of draaiboek. Bij de start van de samenwerking vormen ze de leidraad in de inwerkingprocedure. Vaak hebben collega's vrijwilligers in deze periode een belangrijke introducerende taak.

Voor een kwaliteitsvolle samenwerking met de vrijwilligers organiseert elke deelwerking

- formele ondersteuning - en begeleidingsmomenten via vrijwilligersvergaderingen met intervisiethema's en ervaringsuitwisseling,
- werkbezoeken, aangepaste (interne of externe) vorming,
- informele groepsbijeenkomsten tussen vrijwilligers onderling en beroepskrachten.
- verscheidene systemen zoals bv. ideeënbussen, vrijwilligersschriftje,...die uitnodigen tot inspraak en communicatie.

Het individueel functioneren van vrijwilligers wordt met zorg opgevolgd door de vrijwilligersverantwoordelijken. Dit gebeurt niet in elke deelwerking op dezelfde systematische manier.

Het vrijwilligerswerk als groeitraject bij de doelgroepvrijwilligers in het inloopcentrum De Meander heeft zijn eigen specificiteit en methodische aanpak.

Het beëindigen van de samenwerking met een vrijwilliger op initiatief van de organisatie wordt steeds voorafgegaan door een gesprek, zoals vermeld in de afsprakennota.

Met heel wat creativiteit zoekt men waarderingssystemen voor de inzet van de vrijwilligers in kleine attenties.

financiële omkadering van vrijwilligers

de begroting:

- in de centrale begroting voorzien we algemene uitgaven voor vrijwilligerswerk rond wervingsacties, vorming, attenties, onkostenvergoeding,...
- per deelwerking is een aparte post voorzien voor ondersteuningsactiviteiten, vergaderkost, cadeautjes, informele bijeenkomsten,...

voor bepaalde activiteiten wordt een onkostenvergoeding voorzien, hetzij op basis van reëel gemaakte kosten, hetzij forfaitair.

vrijwilligers zijn verzekerd voor burgerlijke aansprakelijkheid, lichamelijke en materiële schade, rechtsbijstand.

vrijwilligers die actief zijn in de risicoberoepen kunnen beroep doen op medische beschermingsmaatregelen van de interbedrijfsgeneeskundige dienst.

vrijwilligerswerk voortdurend in beweging... een uitdaging

We verwijzen hier naar een aantal uitdagingen die onder meer verwerkt zijn in de operationele doelstellingen van het beleidsplan '06-'08:

Wat CAW regio Leuven aan vrijwilligers vraagt en aanbiedt is helder en duidelijk. Het feit dat we vrijwilligers inschakelen in het uitvoeren van kerntaken van CAW regio Leuven houdt uitdrukkelijk geen toegevingen in op vlak van kwaliteit. Dit maakt dat we een sterk engagement vragen van onze vrijwilligers. Een sterk engagement kan o.i.enkel maar op basis van een duidelijke en helder geformuleerde ruilrelatie.

Planmatig wervingsbeleid voor vrijwilligers ontwikkeld. Promoten van het vrijwilligerswerk en rekruteren van nieuwe vrijwilligers vraagt constante aandacht . We integreren dit tevens in de doelstellingen van externe communicatie.

Competentiebevorderend vormingsaanbod voor vrijwilligers uitgewerkt. Het merendeel van de competenties voor het samen uitvoeren van onze kerntaken brengen vrijwilligers uit zichzelf mee. Voor minder ontwikkelde competenties ontwikkelen we een coherent en gedifferentieerd vormingsaanbod.

Centrale kwaliteitsbevorderende ondersteuning van vrijwilligersverantwoordelijken uitgebouwd. De vrijwilligersverantwoordelijke is de noodzakelijke verbindingsfiguur tussen de organisatie en de vrijwilligers. Dit in het geven van feedback en het voeren van 'bijzondere gesprekken' (functioneringsgesprekken, gesprekken n.a.v.incidenten, etc.)maar ook in het creëren van werkvoorwaarden en het nadenken over vorming, training en opleiding voor vrijwilligers.

Wat bieden we centraal aan om het vrijwilligerswerk decentraal te faciliteren?

We willen daarbij

Creatief inspelen op een aantal maatschappelijke evoluties die ook het vrijwilligerswerk beïnvloeden: hoe integreren we een eigentijds vrijwilligersprofiel in onze werking? Hoe maken we een gezonde vertaling van de toenemende professionalisering in het vrijwilligerswerk ?...

Netwerken i.f.v. vrijwilligerswerk ontwikkelen met de stad, het OCMW, de provincie en andere welzijnspartners in de regio

Samenwerken bij het ontwikkelen van visie en methodiek van het vrijwilligerswerk in de sector algemeen welzijnswerk via de werkgroep vrijwilligersbeleid van het SAW.